

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії Центральної і Східної Європи та
спеціальних галузей історичної науки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗЕЄЗНАВСТВО

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»
Спеціальність 032 Історія та археологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
історії Центральної і Східної Європи та
спеціальних галузей історичної науки
Протокол № 12 від 27 червня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музеєзнавство
Викладач (-і)	Стефанюк Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0967562305
E-mail викладача	galyna.stefanyuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Щосереда після 14.00, 621 ауд.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Музейна справа на сьогодні є специфічною сферою культурної діяльності, ефективна робота в якій вимагає наявності специфічних знань у багатьох галузях, у тому числі природничих та гуманітарних наук. Дослідження з музеєзнавства сьогодні присвячені теоретичним питанням і практичній роботі як окремих інституцій, так і всієї музейної мережі, питанням музейної політики й законодавства, матеріально-технічного забезпечення, кадрової підготовки, міжнародних зв'язків тощо. З кожним роком зростає інтерес до музеїв і пам'яток культури, у зв'язку з чим до вивчення музеєзнавства як наукової дисципліни висунуто нові вимоги. Сучасний музейний працівник повинен володіти комп'ютерними технологіями, вміти формувати репозитарії культурної спадщини, створювати електронні музейні каталоги та видання, розробляти і впроваджувати комп'ютерні програми з музейної проблематики. Відтак навчальна дисципліна «Музеєзнавство» покликана дати студентам логічно-послідовні знання про місце та роль цієї науки як важливого фактору підвищення культурного й освітнього рівня людей, підтримання його історичної пам'яті. Вивчення курсу базується на увазі до основних духовних цінностей, зокрема, спрямоване на поцінування національних і закордонних надбань, вмілого використання культурної спадщини, вдосконалення сучасного буття людини, усвідомленню свого місця і ролі в житті.</p> <p>Важливою особливістю курсу є те, що він зорієнтований на засвоєння і застосування студентами спеціальності 032 Історія та археологія всього комплексу теоретичних проблем і практичних навичок з музеєзнавства як засобу задоволення потреб туристів та організації відпочинку; про мережу світових та українських музеїв; принципи побудови музейної експозиції; особливості екскурсійного обслуговування в музеях; прогресивні досягнення менеджерських та маркетингових підходів у музейній сфері; про основні положення музейної теорії та ключові поняття музеєзнавства; нормативну базу, що регулює музейну діяльність в Україні; про класифікацію, типологію та профільність музеїв; процес комплектування, обліку та зберігання музейних фондів; основні правила до оформлення музейних експозицій та підготовки виставкових проєктів; технологію підготовки музейної екскурсії; особливості диференційованого підходу до обслуговування різних груп музейних відвідувачів..</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета викладання дисципліни – засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за галуззю знань 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 032 Історія та археологія з дисципліни “Музеєзнавство”, які полягають у розкритті сутності музеєзнавства як спеціальної галузі знання, її теорії й історії становлення та розвитку. Також дослідження всіх існуючих у сучасному світі форм, видів і напрямів роботи музеїв, принципів створення музейної експозиції, методології підбору експозиційного матеріалу, художнього оформлення музейних експозицій.</p>	

Основними завданнями вивчення дисципліни “Музеєзнавство” є:

- сприяти вільному володінню термінологічним апаратом музеєзнавства;
- ознайомити із класифікацією музеїв, його основними функціями;
- дати уявлення про основні віхи становлення та розвитку музейної справи;
- ознайомити з організацією музейних фондів, основними принципами науково-фондової роботи;
- дати уявлення про специфіку експозиційної роботи музею;
- засвоєння основних принципів роботи з музейним відвідувачем, оволодіння основами музейної педагогіки ;
- оволодіння методами проведення екскурсій основних типів, опанування принципів складання портфелю екскурсовода;
- естетичне виховання, та розвиток необхідної художньої культури, яка лежить в основі професійних якостей.

Студенти повинні

знати :

- комплекс ключових понять музейної та екскурсійної справи;
- класифікацію музеїв, їх функції;
- історію формування музею як соціокультурного інституту;
- основні типи експозицій, принципи побудови музейної експозиції;
- типи музейних відвідувачів та їх потреби;
- найкрупніші музейні збірки світу та України, історію їх формування;
- основні матеріали і техніки виконання, засоби художньої виразності в станковій графіці та живописі, монументальному та сакральному мистецтві, основи перспективи, основні закони побудови композиції, основи психології художньої творчості.

Засвоєння даного курсу повинно базуватись на отриманні таких знань, умінь та навичок:

- грамотно організовувати роботу над експозицією;
- мати навички складання тематико-експозиційного плану;
- створювати науково-допоміжні експозиційні матеріали;
- складати супровідні тексти та фотоматеріали;
- критично аналізувати історичні джерела та наукову літературу;
- створювати гіпотези, здійснювати порівняльний аналіз фактів, подій та явищ і на їх основі формулювати висновки;
- пояснювати історичні терміни;
- застосовувати свої знання в професійній діяльності, презентувати написані тексти та робити усні презентації різного обсягу й складності;
- володіти різними техніками і технологіями, практичними навичками проведення підготовчих робіт, застосовувати на практиці отримані теоретичні знання при копіювання творів мистецтва, володіти методом творчого процесу копіювання та володінням пошукових ескізів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні фахові компетентності:

СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

СК 6. Здатність використовувати різні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

СК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

СК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.

Програмні результати (ПРН) навчання:

ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу й історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період і проблему.

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види видань історичних джерел.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси з історії України у контексті європейської та світової історії.

ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ПРН 9. Мати навички організації практичного висвітлення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.

ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.

ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12 год
семінарські заняття	18 год
самостійна робота	60 год

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8-й семестр	032 Історія та археологія	IV курс	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.
------	----------------

	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Музеєзнавство як наука і навчальна дисципліна.	2	4	10
Тема 2. Класифікація музеїв.	2	2	10
Тема 3. Фондова робота музеїв.	2	2	10
Тема 4. Виставково-експозиційна діяльність.	2	2	10
Тема 5. Наукова і культурно-освітня діяльність музеїв.	2	4	10
Тема 6. Сучасні тенденції розвитку музейної справи.	2	4	10
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (лютий – червень):</p> <p>1) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – 10 балів (три оцінки на дев'яти семінарських заняттях);</p> <p>2) індивідуальна робота: – 10 балів;</p> <p>3) контрольна робота (по темах семінарських занять) – 15 балів;</p> <p>4) колоквіум (тестові завдання по лекційному матеріалі) – 15 балів;</p> <p>Загальна кількість – 50 балів.</p>						
	Вид контролю	Поточний контроль	Контроль на робота	Колоквіум	Індивідуальне завдання	Екзаменаційна робота	Підсумкова оцінка
	Максимальна кількість балів, яку може набрати студент	10	15	15	10	50	100
Вимоги до письмових робіт	<p>Контрольна робота проводиться у письмовому вигляді, має декілька варіантів формалізованих завдань рівнозначної складності, на виконання яких відводиться 45 хвилин. Кожен варіант містить 7 завдань (1 – 2 – теоретичні, 3 – знання термінів, 4–7 – тестові завдання).</p> <p>Розв'язуючи завдання контрольної роботи, студент повинен продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову, креативну діяльність.</p> <p style="text-align: center;">Критерії оцінки виконання контрольної роботи</p> <p>Оцінка за виконання контрольної роботи виставляється у 20 балах: 1- 10 балів, 2 – 3 бали, 3 – 3 бали, 4-7 – по 1 балу.</p>						
	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень за теоретичне (перше) завдання					

	1-2	<p>У студента (ки) елементарні знання фактичного матеріалу (до 25%), відсутні уміння і навички, тому не здатен (на) їх використати на практиці; у письмовій роботі є суттєві помилки (більше 75%). Не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація. Не має синтетичного мислення, безвідповідально ставиться до обраного фаху.</p>	
	3-6	<p>Ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства. Посередньо знає джерелознавчу термінологію і володіє понятійним апаратом, не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичні джерела. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) посередньо оцінювати та інтерпретувати джерела з історії України, до кінця не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати. Не має синтетичного мислення, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Демонструє вдосконалення з низьким рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.</p>	
	7-8	<p>Студент(ка) має глибокі і повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен(на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена, є незначні помилки (не більше 4). Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Вміє класифікувати історичні джерела, але не достатньо їх інтерпретує. Знає наукову термінологію, володіє понятійним апаратом, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією; створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Демонструє вдосконалення з достатнім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.</p>	

9-10

Студент(ка) виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти; відповідь чітка і завершена, у відсутні помилки (не більше 2). Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Знає наукову термінологію. На високому рівні володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Демонструє вдосконалення з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.

Індивідуальне завдання з курсу «Музеєзнавство» передбачає підготовку окремих складових індивідуальної роботи.

Структура індивідуальної роботи складається із наступних обов'язкових елементів:

- Титульний аркуш;
- Зміст;
- Вступна частина;
- Опис трьох музейних експонатів;
- Фотографії музейних експонатів;
- Список використаної літератури.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Критерії	Бали
Повноцінна підготовка окремих складових наукової роботи з відображенням авторської позиції. При захисті використовує значний обсяг джерел і літератури, висновки самостійні, тези здійснені на високому рівні, студент створив значну кількість роздаткового матеріалу. Демонструє на високому рівні здатність використати знання, уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Може критично ставитися до результатів своєї праці, бачить шляхи подолання труднощів, виявляє у відомлення необхідності удосконалення професійних якостей.	17-20 балів
Обгрунтоване розкриття проблеми. Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію історичної інформації; може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Демонструє на достатньому рівні здатність використати знання, уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Може	13-16 балів

	критично ставитися до результатів своєї праці, виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.	
	Тема розкрита неповно. Демонструє на посередньому рівні здатність використати знання, уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Може критично ставитися до результатів своєї праці, виявляє певне усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.	9-12 балів
	Робота суто компілятивного рівня. Студент може репродуктивно відтворити змісту історичних джерел, однак у його відповіді є помилки. Вміє організувати пошук історичної інформації, але не може її оформити належним чином. Не достатньо використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси під час підготовки завдання. Визначає роль людського фактора в історії, однак без необхідної аргументації.	5-8 балів
	Проаналізовано лише окремих аспекти. Захист завдання спрощений, із значними помилками. Не здійснено пошук джерельної інформації. Відсутня будь-яка аргументація. Відсутні самостійні висновки і синтетичні зв'язки. Не здатен використати наявний матеріал для роботи в школі. ІКТ використано недоречно. Не виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей.	1-4 бали
	Завдання не зараховано	0 балів
Семінарські заняття	<p>Тема 1. Музеєзнавство як наука та навчальна дисципліна. Тема 2. Історія розвитку музейництва в Україні Тема 3. Історія розвитку музейництва в Україні Тема 4. Правові основи організації музейної справи в Україні. Тема 5. Класифікація музеїв. Тема 6. Музейні фонди, збереження та комплектування. Тема 7. Експериментально-виставкова діяльність музеїв. Тема 8. Освітньо-виховна робота музеїв. Тема 9. Музейне будівництво в незалежній Україні.</p> <p>Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати мислення, формувати навички публічних виступів, сприяти умінню проводити дискусії на актуальні теми з музейної справи.</p> <p>Принципи оцінювання роботи студентів на семінарських заняттях Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. На занятті пропонується якісне оцінювання знань студентів шляхом виставлення балів від «1» до «5». Позначення «0» виставляється студентові за відмову від відповіді на занятті через невідповідність, що впливатиме на його підсумкову рейтингову оцінку в кінці семестру. Кожен студент зобов'язаний взяти участь не менше як на</p>	

одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру.

Пропущене заняття або негативну оцінку студент зобов'язаний «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем. При цьому може виставлятися оцінка, а попередня не впливатиме на середній бал студента.

Завдання контролю знань студентів під час проведення семінарських занять зводяться до того, щоб:

- виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;
- визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- виявити ступінь відповідальності студентів і ставлення їх до роботи;
- стимулювати інтерес студентів до предмета і їх активність у пізнанні.

Контроль знань студентів під час проведення семінарських занять може відбуватись в наступних **формах**:

- детальний усний аналіз поставлених питань;
- вибіркоче усне опитування «з місця»;
- дискусійне обговорення питань;
- індивідуальне розв'язування практичних завдань, проблемних запитань чи завдань;
- фронтальне стандартизоване опитування за картками, тестами протягом 5-10 хв;
- письмова (до 30 хв.) самостійна робота по варіантах тощо.

Критерії поточної оцінки («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)

Оцінка «п'ять» ставиться, якщо студент(ка) виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти; відповідь чітка і завершена, у письмовій роботі не повинно бути помилок. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної і зарубіжної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Знає теорію і методику науково-дослідницької діяльності, володіє понятійним апаратом, відмінно орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати речові джерела з історії України. Повною мірою володіє історичним критичним мисленням, аналізом (вміти класифікувати джерельну інформацію на компоненти, розуміючи їх взаємозв'язки та організаційну структуру). Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; будує переконливу аргументацію, рецензує відповіді ровесників. Вміє організувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел (як українською, так й іноземними мовами); може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності.

Може використати інноваційні технології. Має аналітичне та синтетичне

мислення. Бере активну участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію, базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосовує оптимальну стратегію діяльності, бере на себе відповідальність; проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності; вміє долати труднощі, вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції тощо. Використовує під час навчання джерельний матеріал, здатен(на) його пропагувати через просвітницьку діяльність. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні.

Оцінка «чотири» ставиться, якщо студент(ка) має глибокі і повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен (на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена, у письмовій роботі є незначні помилки. Ознайомлений(а) з найновішими досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та, головне вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Знає історичну термінологію і наукову періодизацію, володіє понятійним апаратом, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно-площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє класифікувати, систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати джерельний історичний матеріал. Достатньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати певні способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних проблем; буде аргументацію на основі 2-3 доказів, може рецензувати відповіді ровесників. Вміє організувати пошук, аналіз та інтерпретацію історичних джерел (як українською, так й іноземними мовами); може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора у створенні джерел, однак не може розкрити внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб.

Має певний рівень аналітичного та синтетичного мислення. Бере участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію (в аргументації зустрічаються окремі неточності), базовану на здобутих знаннях, демократичних переконаннях і гуманістичних цінностях; застосовує оптимальну стратегію діяльності; проводить самооцінку пізнавальної діяльності, вдосконалює з достатнім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції тощо. Використовує під час навчання джерельний матеріал, здатен(на) його пропагувати через просвітницьку діяльність. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні.

Оцінка «три» ставиться, якщо у студента (ки) є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу (більше 50%), елементарні уміння і навички; не здатен (на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, у письмовій роботі є суттєві помилки. Ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання, а просто перераховує. Посередньо знає історичну термінологію і володіє понятійним апаратом, задовільно орієнтується в історичній хронології, не достатньо володіє просторовою компетенцією; не вміє класифікувати, систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати джерельний історичний матеріал. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) посередньо оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, до кінця не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати, рецензії відповідей ровесників поверхові. Вміє організовувати пошук історичних джерел, але не може їх критично проаналізувати. Не використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Знає історичну персоналістику, але не може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб.

Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. Бере пасивну участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях; не застосовує оптимальну стратегію діяльності, не бере на себе відповідальність; не проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності. Керується моральними та етичними нормами, з повагою і розумінням ставитися до інших світоглядних позицій, враховує гендерний підхід, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. Вдосконалює з посереднім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.

Оцінка «два» ставиться, якщо у студента (ки) елементарні знання фактичного матеріалу (до 25%), відсутні уміння і навички, тому не здатен (на) їх використати на практиці; відповідь не змістовна і не доречна, у письмовій роботі є суттєві помилки (більше 75%). Не ознайомлений(а) з досягненнями вітчизняної історіографії, джерелознавства, науковими концепціями, та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Практично не знає джерелознавчу термінологію (до 25%), незадовільно орієнтується в історичній хронології (до 25%), не володіє просторовою компетенцією; не вміє класифікувати, систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен (на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших. Не вміє організовувати пошук історичних джерел, не може їх критично проаналізувати. Не використовує сучасні інформаційно-технологічні ресурси у навчальній діяльності. Знає історичну персоналістику на рівні переліку історичних постатей.

Не використовує інноваційні технології і не має синтетичного мислення. У групових формах роботи тільки присутній(я) без особистої відповідальності, стратегії; не дотримується норм професійної етики, не

	виявляє усвідомлення необхідності удосконалення професійних якостей, не вдосконалює здобуті під час навчання компетенції.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) змісту питань планів семінарських занять (лютий – червень). Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій відповідей на семінарські питання. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки); 2) підготовка індивідуальної роботи впродовж лютого–травня. Виконання цих завдань передбачає якісну пошукову працю, творчий підхід до оформлення студентом (-кою) роботи; 3) написання контрольної роботи; 4) здача колоквиуму.
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – іспит (екзамен) (червень):</p> <p>Отриманий в результаті здачі екзамену бал додається до виставлених балів за семінарські заняття та індивідуальні завдання, виконані в результаті самостійної роботи, і складає <i>підсумковий семестровий бал</i>.</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p> <p>При обчисленні підсумкового семестрового балу враховується:</p> <p>Поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських занять;</p> <p>Підсумкова оцінка за семінарські заняття виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на семінарських заняттях і є середнім арифметичним (<u>заокругленим до сотих</u>) всіх отриманих оцінок за семінарські заняття. Отримані «незадовільні» оцінки враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.</p> <p>Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником для коригування методів і засобів навчання, так і студентами для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум. Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо. Результати поточного контролю враховуються при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.</p> <p>Студенту, який має наукові публікації, виступи на наукових конференціях, бере активну участь в роботі студентського наукового гуртка, був учасником олімпіад, конкурсів з відповідної (чи суміжної) дисципліни за поданням наукових керівників чи керівників наукових гуртків та рішенням кафедри в підсумковий семестровий бал може додаватись максимально 10 балів за участь в науковій роботі (за умови, що підсумковий семестровий бал не перевищує 100 балів).</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Контрольні письмові роботи, як правило, виконуються студентами після почергово проведених 3-4 семінарських занять. Індивідуальний проєкт виконується у вигляді підготовленого завдання.

Академічна доброчесність:

Академічна доброчесність учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм Статті 42 Закону України «Про освіту», «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять:

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

За умови відсутності студента(-ки) на лекції чи семінарському занятті без поважних причин (довідки, виданої лікарською установою, заяви, підписаної в деканаті і т. п.), отримання негативної оцінки або невчасного виконання студентами індивідуальних робіт у визначений день (як правило, в середу о 15.00–16.00 год.) має відбутися відпрацювання. Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань у встановлений термін. Пропущене заняття студент(ка) може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило, «відпрацювання» проходить в усній формі, шляхом вирішення тестових завдань на сайті дистанційного навчання тощо.

Неформальна освіта:

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Закон України «Про музеї та музейну справу» від 29.06.1995 № 249/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 20.06.1995. № 25.
2. Про внесення змін до Закону України «Про музеї та музейну справу»: Закон України № 1709-VI від 05.11.2009 р. *Відомості Верховної Ради України*. 5.11.2009. № 25. 9 с.
3. Закон України «Основи законодавства України про культуру» від 14.02.1992 №2117-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 26.04.1992.
4. Про культуру: Закон України від 14.12.2010 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 24. Ст. 169.
5. Про охорону культурної спадщина: Закон України від 08.06.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 39. Ст. 333.
6. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: навч. посібн. К.: Альтерпрес, 2007. 464 с.
7. Белікова М., Зайцева В. Основи музеєзнавства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: ЛППС, 2015. 179 с.
8. Боднарчук Ю. Ю. Музеєзнавство: курс лекцій. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 228 с.
9. Вайдахер Ф. Загальна музеологія / За ред. Зеновія Мазурика; Пер. з нім. Х. Назаркевич, О. Лянг, В. Лозинського. К.: Літопис, 2005. 632 с.
10. Власюк Г. М., Зосимович О. Ю., Хададова М. В. Музеєзнавство та архівна справа: Навч.-метод. посіб. Житомир: ЖДПУ імені Івана Франка, 2006. 75 с.
- Гайдай О. М. Музеєзнавство : навч. посіб. / О. М. Гайдай. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 212 с.
11. Горішевський П. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв. Івано-Франківськ: Плай, 2005. 64 с.

12. Рутинський, М. Й. Музеєзнавство: навч. посіб. К. : Знання, 2008. 428 с .
13. Салата О.О. Основи музеєзнавства. Навчально-методичний посібник. Вінниця, 2015. 148 с.
14. Шевченко В.В. Музеєзнавство. К.: Університет Україна, 2007. 287 с.

Допоміжна література:

1. Бабенко О., Бабенко О. Короткий словник музейних термінів. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2001. 120 с.
2. Банах В., Барановська Н. Експозиційна робота музеїв : навчальний посібник. Львів: Логос, 2018. 175 с.
3. Бойко-Гагарін А. Музейний маркетинг : науково-методичне видання. К. : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2016. 67с.
4. Вербицька П., Пасічник Р. Музей як комунікативний та освітній простір: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 229 с.
5. Данилюк А. Музеї просто неба і проблеми їх становлення в Україні. Записки Наукового товариства імені Шевченка. Том ССXXX. Праці Секції етнографії та фольклористики. Львів, 1995. С. 479-492.
6. Музейна справа та музейна політика в Україні ХХ століття. К.: Златограф, 2004. 208 с.
6. Музеї України: Довідник / Міністерство культури і мистецтв України. К.: Задруга, 1999. 131 с.

Музей на межі тисячоліть: минуле, сьогодення, перспективи. Дніпропетровськ, 1999.

Музей на рубежі епох: минуле, сьогодення, перспективи. К., 1999. 130 с.

Інформаційні ресурси

1. Довідник про сайти музеїв усього світу. URL: <http://supercook.ru/spr-01-mus.html>
2. Портал «Національний віртуальний музей» (Велика Британія). URL: <http://www.culture24.org.uk/home>
3. Видання «Музеї України» (містить каталог музеїв України). URL: <http://www.museum-ukraine.org.ua>

Галина СТЕФАНЮК,
доцент кафедри історії Центральної і Східної Європи
та спеціальних галузей історичної науки